

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évire 170.— L., félévire 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca) 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Egy ősi királyság bukása.

Spanyolországban a király és a nemzet többsége között véget ért a küzdelem, legalább részben. A köztársasági párt a lefolyt közválasztások során tulnyomó többséget szerezett az országban, megszerezte a kormányhatalmat és kötött egyezséget a királlyal, hogy a király hagynia az országot, négy óra alatt minden haditörvényét feladja, az új alkotmány elé állítja és kikiáltja, mint hazáért. A király engedett a felhívásnak s elhagyta trónját, koronáját s hazáját is, s a népnek hű fia volt, amelynek szívében látszik, nem sikerült megnyernie. — A király halála után a fejedelmek s gyermekei is a száműzetésbe kerültek, majd nem sokkal később, száz éves fennállása után, megbukott az ország egyik legrózsább s hosszú időn át uralkodó király-
történelem kezdés ország volt Spanyolország, az akkori Hispánia. A világ végének tekintették s csak véletlenül, viharoktól hajtván a partjaira egy-egy eltévedt hajó. — A föníciaiak telepedtek meg rajta, az ókori filiszteusai, az Ókor legmerészebb

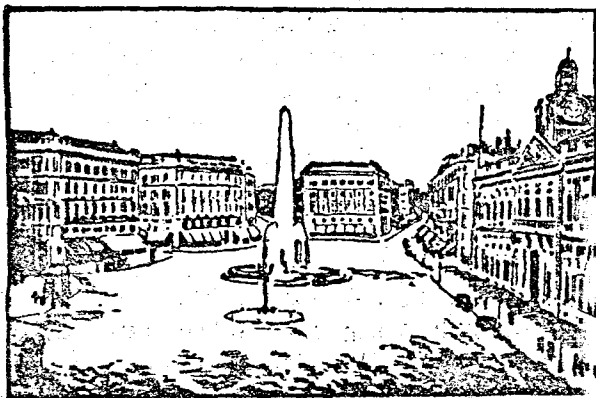
hajósai s legjobb kereskedői. Az ő révükön Karthágó hatalmába került s Karthágó bukása után a rómaiak gyarmata lett, akik lassan-lassan birtokukba vették az egész félszigetet s virágzó gazdaságot teremtettek rajta, teljesen római jellegűt, amely hosszú időn át sikerrel állott ellen a népvándorlás zivatarainak s mikor engedni volt kénytelen a germán törzsek rohamainak, gót királyság lett, magába olvasztotta a hódítottakat, anyanyelvükké tette a latin nyelvből alakult spanyolt és ilyen formán megteremtette a világ egyik legérdekesebb népét, a spanyolt, ezt a büszke, minden harci erénnyel ékes, minden veszéllyel szembe szálló s kalandra vágyó hatalmas nemzetet.

XIII. Alfonz.

Az országot, megalkakulása után, állandó belviszályok dúlták. Így könnyű prédájává

lett az akkor hatalmuk tetőfokán álló afrikai araboknak, a móroknak. A spanyol nép erős katolikus érzése nem bírta elviselni a „pogány” (mohamedán) felsőségét. Szabadságharcot kezdett, vitéz haditettekkel ékeset s majdnem nyolcszáz évi szakadatlan küzdelem

Madrid, Spanyolország fővárosa.

után sikerült szabadságát visszaszereznie. A mórok uralmának gyönyörű építészeti emlékei azonban ma is büszkeségei a spanyol földnek.

Spanyolország teljes felszabadulása s teljes állami egysége egybeesik Amerika felfedezésével. Ez szintén a spanyol uralkodók védelme alatt és segítségével történt. Így ez az egész új világ, mesebeli gazdagságával, spanyol uralom alá került, ahova tizezrével tódultak a kalandba vágyó spanyol férfiak, ifjak, öregek, gazdagok, szegények, nemesek és köznepesek egyaránt. Meggazdagodtak ők maguk, de meggazdagodott a spanyol király is, mert a jámbor és egyszerű indiánoktól könnyedén elrabolt kincsek egy harmadrésze törvény szerint a királyi kincstár illeté. Évente többször tértek vissza az anyaországba a kincsektől terhés hajóhadak s kikötőjünkben, Sevillában, külön hatalmas kincstárat emeltek a sok gazdagság megőrzésére, az Arany Tornyt, mely ma is hirdeti a mult idők dicsőségét.

Eközben Mexikótól kezdve Északamerika, egész Középamerika s Brazília kivételével egész Délamerika a spanyol király hatalmába került, aki büszkén elmondhatta, hogy birodalmában soha le nem nyugszik a nap s madridi gyönyörű palotájában, az Eszkuriálban, joggal helyeztethette oroszlánszobrok közt álló királyi trónusa felé a földgömböt, mert annak nagyobb része az ő tulajdona volt.

A spanyol birodalom dicsősége azonban nem tartott sokáig. A világ legbüszkébb és leghatalmasabb uralkodója nem elégedett meg óriási birodalmával. Uralma alá akarta hajtani Európát is és — mint legkatholikusabb király — meg akarta semmisíteni az épen

ezekben az időkben hatalmas erővel előretört fiatal protestantizmust. Így került éles ellentétbe egyfelől Franciaországgal, másfelől a protestáns államokkal: Hollandiával s főleg Angolországgal. És ezekben a küzdelmekben nem volt oldalán a szerencse. Európai döntő csatáját megsemmisítette Franciaország, mely rövid idő alatt az európai szárazföld vezető hatalma lett s mind-e mai napig maradt az angol uralma pedig lassan-lassan egész Anglia kezébe jutott, miután a büszkén győzelmetlennek nevezett óriási spanyol hajóhad az angol hajóhad, de főként egy vészes viharral — az angolok szerint Isten segítségével — teljesen megsemmisítette.

Ettől kezdve folyton súlygyarapodott a spanyol birodalom sulya és tekintélye. Gyarmatai, ahol a nagy távolság miatt uralma soha nem volt teljes és végleges — egymás után elszakadtak tőle. Otthon, az anyaországban, a legnehezebb nagyobb nehézségekkel kellett küzdenie, mert a népe, inkább katonanép, a felfedezések korában a könnyű vagyonszerzéssel, elszokott a rendes, kitartó polgári munkától, amely minden ország virágzásának és fennmaradásának legbiztosabb tényezője.

Ezért a mult század közepétől kezdve folytonos lassu haldoklás Spanyolország élte. A legutolsó királyának, XIII. Alfonznak a királysága vissza tartotta a világháborúba a királyságot, de arra már nem volt képes, hogy a királyság adta nagy előnyöket kihasználja. Az utolsó évtizedben folytonos zavarral küzdött, mert a nemzet nagyobb része a tehetetlennek érzett király helyett a köztársasági államformától vágyott boldogulását. A király diktatúrával akart segíteni a helyzeten, de a több évi diktatúra nem segített, viszont a nemzet nagy többsége fordította a királytól. A köztársasági birodalom mind nagyobb erőre kapott, a köztársasági lasztások megadták annak jogi alapját is s Spanyolország köztársaság, elnöke Unamuno a híres tudós, akinek letartóztatásáról a nemzet hététen adott számot. A börtönből került a király ország élére. Alfonz király pedig ma száműzött.

A spanyol vértelen forradalomnak a legjelentőségű eseménye a Katalán köztársaság egyidejű kikiáltása. A katalánok népe szerint egységes a spanyol néppel. Nyelve is alig különbözik tőle. De kisebbeknek

magát s ennek kifejezést is ad önálló állami megteremtésével. Ezzel is igazolva azt a jobbán erősödő gondolatot, hogy minden népi étellel bíró nemzetnek meg van a joga maga életének biztosítására.

Igy szünt meg a világnak egyik legrégebbi leghatalmasabb királysága, nem utolsó kiáltása hibájából, hanem régen keletkezett okok folytán. És kérdéses, hogy új alakjában is meg tudja-e találni a boldogulás útját!

Lesz-e hasznunk a kamattörvényből?

A Magyar Nép előbbi számában rámutattam, hogy a gazdasági élet három leginkább érdekelt termelőcsoportjából: kölcsönvevő adós, kölcsönadó bank, tőkepénzes, — az adós legtöbbet az élelbelépett kamattörvényről. Megjelmeztem azonban ezeket az általános promoruságtól elkénytelenedett embertársait, hogy ne örüljenek neki, nem hoz javulást keresves sorsunkban, mert ahhoz, hogy a kölcsönvevő olcsó legyen több pénz kell és nem kamattörvény maximalás. — Több pénzünk pedig csak munkával és a legnagyobb takarékossgal lehet.

Most rá fogok világítani arra, hogy nemcsak az adósnak nem lesz haszna az érdeklődés készült, de nem jól készült kamattörvényből, hanem tönkreteszi a kölcsönadó bankokat is, mert arra kényszeríti az adósságot, hogy visszafizessék a náluk elhelyezett betéteket és megszűnjenek.

A jövő számban aztán meg fogjuk vizsgálni, hogy használ-e vagy árt, a tőkepénzes törvény továbbá az ország gazdasági életének szempontjából és ki fogjuk mondani felette a szentírást, hogy a Magyar Nép minden olvasója számára legyen a kérdéssel.

Amióta a pénzt kitalálták, azóta minden hatalomnál nagyobbat lát benne az emberek nagy tömege. A pénznek ez a varázsa adott tekintélyt a pénzboltnak is: a banknak. Mert a bank végeredményben csak a kereskedője a pénznek, mint a fűszeres a sónak, vagy cukornak. A banknak magának nemcsak pénz van, hanem a pénzügyben általában nincsen sok saját pénze, hanem a pénzügyi életet vezényli, hogy kinek van és kölcsönveszi a pénzt, a legnagyobb tőkét, kamatoztatásra. A banknak azért a kölcsönvett tőke bizonyos hányadát fizeti évenként, — amit kamatnak nevezik, — és hozzászámítva ehhez a maga

költségét, no meg a hasznát is, — tovább kölcsönzi a pénzt annak, akinek szüksége van rá, és bemegy a pénzboltnak: a bankba, hogy onnan beszerezze magának a szükségelt portékát: a pénzt. A bank tehát csak közvetítője a pénznek és csak úgy tud árulni: pénzt adni kölcsön, ha van áru, amit be tud szerezni. És csak úgy tudja olcsón adni a portékáját, ha olcsón is kapja. A pénz és bármilyen egyéb szükségleti cikk pedig csak akkor olcsó, ha elég van belőle. Hiába akarja tehát a kormányhatalom kamattörvénnyel maximálni a pénzárát. Ha nem gondoskodik arról, hogy több pénz legyen a gazdasági élet vérkeringésében, vérszegények-pénztelenek maradunk. Nem lesz a banknak mit árulnia. Mert ha az adóstól nem vehet többet 12—14%-nál, nem adhat a bank sem többet annak, akitől pénzt vesz kölcsön 6—7%-nál. Ebből is le kell vonnia állami adóba majdnem egy százalékot, szóval a bank hitelezőjének: a betevőnek tisztán 5—6 lej maximált kamatjövédelme marad százanként. Erre aztán megvakarja a fejét a tőkepénzes és így gondolkozik: Ha csak ennyicskét ad a bank a pénzem után és folytonosan ijeszgetnek is ráadásul, nem tartom többet a bankba a pénzemet, hanem odaadom a komának kamatra. Legalább nem vonnak le a kamatból adóra sem s a komán is segitettem. A koma aztán nem fizet, — mert nem tud fizetni, — és perrel sem lehet tőle felhajtani mert:

1. az adóslevélen nincsen bélyeg s ha bírósághoz mész vele, — megbüntetnek;

2. ha mégis bírósághoz mész, nem szabad a bíróságnak jogsegélyt adni a behajtáshoz, mert nincsen kifizetve a kölcsön utáni tőkekamatadó (ujabb büntetés);

3. a per és behajtás éveig tart.

A nagyobb tőkepénzes már politizál is. Folyton változik a kormány, nem fizet az állam, nincs bizalom a pénzbe. Ha itthon is csak 5—6 százalékot lehet kapni és a pénz is bizonytalan, minek tarstsam belföldön? Idegen pénzben elhelyezve is szinte akkora a kamat, — kiutalja külföldre. Ugy omlik ki külföldre a romániai tőke, mint az áradat, amióta a kamatot maximalták. Alig tudják átutalni a bankok a rengeteg pénzt és napról-napra tőkészegényebbek vagyunk. Ugy képzeljétek el, mintha felszakították volna az ereinket és ömlene ki testünkől az életet jelentő piros vér. Elvérszegényedünk egészen, ha így tart még

pár hónapig és nem kap 100 lei kölcsönt sem a milliós gazda, mert nem lesz pénz, amiből a pénzboltos: a bank adhasson. Ha nincsen portéka, be kell zárni a boltot. Nagyon sok bank szűnik meg, a kicsinyek — melyek neked adtak kölcsönt magyar kisgazda atyámfia, — csaknem mind és kipusztul ez a fontos és hasznos pénzgazdasági intézmény, mely megszüntette az ellenőrizhetetlen magánuzsorát. A kamattörvény lesz az okozója a legszemetlenebb magánuzsorának és visszaáll az a

régi állapot, amikor csak 8 százalék volt a kamat, — de havonként és azt is megkellett tudani még holmi tüzifával, báránnyal, malacsal, tejjel, vajjal, tojással, miegymással.

Ma még úgy nézel a bankra adós magyar atyámfia, mint valami nagy hatalomra és befolyásra, mert fizetned kell neki. Ne örülj annak, hogy rossz idők köszöntöttek a bankra, — te adod meg ennek is az árát.

Dr. Cseh Sándor.

KÜLFÖLD

Francia válasz a német-osztrák vámközösségre. A német kormány nagyjelentőségű s ügyesen világgá bocsátott tervétől okozott izgatottság még mindig nem ült el. Különösen a francia kormány igyekszik a terv hatását ellensúlyozni, nem elégedve meg az angol javaslattal, amely a Népszövetség, illetőleg a hágai legfőbb nemzetközi bíróság döntését kéri ki ebben az ügyben. A francia terv a német-osztrák vámközösséggel szemben dunai vámszövetséget akar szervezni s lázasan folynak a munkálatok ebben az irányban. Lehet — és ez volna kívánatos az európai gazdaság megmentésére — hogy ezek a törekvések egységes nagy szervezetben fognak egyesülni.

Nincs több kivándorlás! Ezt már többször megirtuk, főképen azért, hogy népünket figyelmeztessük: nincs már mit keresnie a tengeren túl. Most még komolyabb dologról adunk hírt: a nagy munkanélküliség arra indította az amerikai kormányt, hogy százezer külföldi munkást kiutasítson. Szóval hazakényszerül azoknak is jó része, akiknek joguk volt Amerikába vándorolni s ott élni.

A magyar miniszterelnök politikai nyilatkozata. A Kormányzásának tiz éves jubileumán több amerikai újságíró kért nyilatkozatot Bethlen István magyar miniszterelnöktől, nyilván abból a gondolathoz indulva ki, hogy mint legrégebbi aktív államférfi, a legjobban ismerheti a politika gyakorlati kérdéseit. Természetes, hogy a nyilatkozatok sutyja a gazdasági kérdéseken nyugszik, s a világpolitikában ezek a kérdések a legfontosabbak. A miniszterelnök elmondta, hogy a legfontosabb feladat arra, hogy a gazdasági tervet megvalósítsa, azaz az egész világra kiterjedjen a béke megteremtésére a magyar miniszterelnök elsősorban a békeszerződések megkötését tartja szükségesnek s azután a világ valamennyi államának gazdasági szövetkezését, az Egyesült Államok bevonásával.

Nyilatkozott a magyar miniszterelnök a revíziós törekvésekről is, kifejezve, hogy Magyarországnak háborus szándékai nincsenek, nem is lehetnek, viszont békés eszközökkel törekednie kell a békeszerződések igazságtalan intézkedéseinek a megváltoztatására s ebben a tekintetben a világ közvéleménye is a magyar álláspont felé fordult, úgy, hogy a küzdelem most már credinnyel biztat.

A királykérdést nem tartja

fontosnak a mai körülmények között, de amikor erre meglesznek a feltételek, a törvényhozás általános megelégedésre fogja elintézni ezt a kérdést.

Horthy kormányzó különben megleghangu iratot intézett a magyar miniszterelnökhöz jubileuma alkalmából és szolgálatonkívüli ezredessé nevezte ki.

A francia köztársaság új elnöke. A francia nemzet legújabb elnöke a megbízatását hosszabbítaná meg újabb 5 évre. Doumergue elnök azonban erre semmiképpen sem hajlandó. Így más politikusok neve került forgalomba, elsősorban a Briand külügyminiszteré. Megválasztása különösen jelentőséggel bírna ma, mert Briand határozottan a béke ügyét munkálja. Épen ezért megválasztása nem nagyon valószínű, mert a francia parlament soha sem választ határozott irányt követő politikust elnökül. Épen ezért most is inkább különböző politikai megválasztásával kell számolni.

Szabadalmi törvény

megjelent magyar nyelven képcsalban a nemzetközi egyezménynek és sok hasznos tudnivalókkal. Ára előre fizetve 50 lei, utánvétele 65 lei.

VASS A. szabadalmi ügyvivő
Cluj-Kolozsvár, Str. Drăgălina 12.
(volt Fellegvári-út)
Könyvkereskedésekben is kapható.

Magyarságunk ápolása.

— A magyar nemzet történelmének megírására a Magyar Nép pályázatot hirdet. —

Nemzetünk multja kötetekre terjedő, nagy készséggel irt történeti művekből szemünk elé állítható. Intézeti és családi könyvtárak, főleg pedig antiquariumok, ahová a legkönyvedő tanultabb osztály értékesebb könyvei vándoroltak, szívesen kínálják könyveiket olvasásra. E nagy könyvek azonban a nagyon elfoglalt embereket már tömegükkel, óriási mennyeteikkel is visszatartják attól, hogy olvasni kezdjenek hozzá üljenek. Kisebb összefoglalások hiányoznak, a középiskolai tankönyvek meg a tantervváltozással teljesen eltűntek a használatból. Így tehát tanácstalanul áll az, a mi nemzete multja iránt érdeklődik.

A könyvhiányon kívül más nehézség az, hogy a régi könyvek megjelenése óta nagyot fordult a világ és a meglevő könyvek nem mindenben nyujtják azt, amit bennük keresünk.

A szociális kérdések előtérbe jutása, a nemzet életrealitásának világfejlődését elősegítő erejének, a környező nemzetekre való hatásának, történeti hivatásának, belső erősödésének általános műveltségének helyes beállítása vonzza jelenleg az olvasót.

Háboruk részletezése, a diplomáciai tárgyalások ezen oldalú boncolgatása az érdeklődők kicsiny körét érdekli közelebből. A költészet anyagát csoportosítást kíván, szempontok, célkitűzések után vágyik. Mai szemével szívesen tekint a multba, hogy onnét gondolatvilágába illő kincseket hozzon.

Erdélyben mindezekhez járul a mi különleges helyzetünk. Itt a magyarság bizonyos mértékben államalkotóerő megmutatásával dicsekedhetik. A kis ország művelődésével és politikai tényeivel Európa figyelmét vonta magára. A kulturában utóbb is színvonalon maradt és az impériumváltozáskor kifejtett intézkedéseinek egész sorát tudta felmutatni, amelyekben az alkotó ereje, fejlettsége megmutatkozott. Az olvasó elvárja, hogy mindennek szemléltetésére nemzete történetében adhatunk példát kapjon.

A Magyar Nép intéző-bizottságát mindazonra készítették, hogy a magyar nemzet történelmének megírására pályázatot hirdessen. Pályadíj tekintélyes összegével jelezni kívánja, hogy érdemes művet vár és égető szükség van a megírás megszüntetésére.

Kívánja tehát, hogy a magyar nemzet története azon szempontok figyelembe vételével írássék meg, amelyeket célkitűzésében mérte fel. A megírandó mű tárja fel a magyar nemzet multját a maga egészében és szépségében. Története ne elszigeteltségben játszódjék le, hanem az európai eseményekbe, a környezetbe beilleszkedve, kifelé hatásának és befogadó erejének feltüntetésével. Vagyis, mialatt a belső fejlődésének, létért való küzdelmének rajzát kapja meg az olvasó, ugyanakkor az egyetemes művelődés és világpolitika keretében való szerepe is kibontakozzék. Az író ne időzzen a belső intézmények, továbbá a harcok helyzetisztázó elgondolásainál, hanem eredményekre támaszkodva, művét sokoldalúvá, jellegzetessé tegye. Lássék meg az, hogy mik voltunk és mit teremtettünk.

A megírandó történetnek tehát olvasottságot kell elárulnia és tartalmasságánál fogva tanulságos olvasmányul kell szolgálnia. Az olvasottság előmozdítását a pályadíj kitűző bizottság a színes, könnyed előadástól is várja, azért a történeti mű legyen világos, egyszerű nyelvezettel megírva. Tehát tudományos értékű, szép stílusban megírt könyvet kívánunk. (Terjedelme 15—20 nyomtatott iv).

A pályázók lehetőleg gépirással, jellegű levél kíséretében 1931 szeptember 1-ig a Magyar Nép szerkesztőségébe küldjék be megírandó művük részletes tervrajzát, továbbá abból tetszés szerint választott kettő próba fejezetet (az egyik a megtelepedéstől és keresztény vallásra téréstől a kereszténység első százada végéig, a második lehetőleg a XIX. század második feléből), hogy ennek kidolgozásából és a tervrajzból anyagbeosztása és nyelvezete megfigyelhető legyen. Akit beküldött tervezete és kidolgozott próba fejezeti alapján a bíráló bizottság a mű megírásával megbiz, az munkája elkészítésére egy évi határidőt kap. A könyv kiadásáról a Magyar Nép gondoskodik. Pályadíj 30.000, azaz Harmincezer lej és a könyv eladásából nyert bruttó összegnek 5, azaz öt százaléka.

A Magyar Nép intéző-bizottsága reméli, hogy a tekintélyes pályadíj és a nemzetükért való lelkesültség az írókban nemes vetélykudést fog támasztani.

Belpolitikai hírek

Megalakult az új kormány. **Titulescu** a királytól kapott azon megbízatásának, hogy egy pártközi kormányt alakítson, nem tudott eleget tenni. Erre a király magához kérte az összes pártvezéreket és ünnepélyes kihallgatáson, királyi szótartot intézett hozzájuk. A király felszólította az összes pártok vezéreit, hogy fogjanak össze és hozzák létre a pártközi kormányt, mert csak így lehet a Románia gazdasági talpraállítása irányuló munkákat sikeresen elvégezni.

A királyi kihallgatás után úgy látszott, hogy valóban egyesítésre lépnek a román politikai pártok és sikerülni fog a közös kormánylistát elkészíteni. Az utolsó pillanatban azonban olyan ellentétek keletkeztek az egyes pártok között, hogy a pártközi kormány nem jöhetett létre. Ugy látszik a királyi szó is gyengének bizonyult a román pártok között fennálló ellentétek áthidalására.

Az elmúlt hét végére sikerült **Titulescunak** kormánylistát összeállítania. A kinevezendő minisztereket azonnal a király elé terjesztette megerősítés végett. Közben azonban a király azt kívánta, hogy *Argetoianul* is vegye **Titulescu** a miniszterek közé. Ez ellen *Maniu* tiltakozott, mert *Argetoianu* tudvalevőleg a diktatura híve. Erre általános meglepetésszerűen a király *Iorga Miklós* miniszterelnöksége alatt, diktatorikus kormányt nevezett ki, amelyik parlament nélkül fog kormányozni. Románia kormányválsága ezzel még nem tekinthető elintézettnak, mert a kinevezett kormány két minisztere máris lemondott.

Magyar szenátorok és képviselők beszámolója Csikban. Az Országos Magyar Párt esikmegei tagozatának közgyűlésén többen megjelentek a magyar, parlamenti csoport tagjai közül. Az Országos Párt központját **Sándor József** szenátor képviselte. Csik megye szenátorai és képviselői kivétel nélkül résztvettek a lelkes hangulatban lefolyt gyűlésen. Ott voltak dr. **Páll Gábor** szenátor, a megyei tagozat elnöke, **Gyárfás Elemér** szenátor, dr. **László Dezső** és dr. **Willer József** képviselők.

Páll Gábor elnök nyitotta meg a gyűlést és tartalmas, lelkes beszédben ismertette a megyei tagozat múlt évi működésének fontosabb eseményeit. Részletesen kimutatta, hogy Csik megye magyarságáért mennyit tettek a parlamenti csoport tagjai és a tagozat. **Sándor József** szenátor **Titulescu** miniszter intézett üzenet alakjában tartott igazságokban és érveivel hűvelkedő, szellemes beszédét. Beszéde végén Isten áldását kérte a sok szenvedésen átmenő székely népre. Beszéltek meg a gyűlésen **László Dezső** **Willer József** képviselők, továbbá **Gyárfás Elemér** szenátor, mindhárom a közgazdasági válság által okozott nyomorúságról és a volt kormány tehetetlenségéről. — **Willer József** beszédében kitért a személyével kapcsolatban terjesztett rágalomokra és ismertette azt az aknamunkát, amit ellene megindítottak. A gyűlés tüntető szeretettel fogadta **Willer József** beszédét, mintegy bizonyítva, hogy nem ad hitelt az alaptalan rágalomoknak és hogy **Willer József** képviselőhöz változatlan szeretettel ragaszkodik továbbra is.

A mindvégig lelkes hangulatban lefolyt gyűlésen **Török Ferenc** plébános, volt magyar függetlenségi párti képviselő tolmácsolta a vezetőségnek és a parlamenti csoport tagjainak Csik megye székely népének lábját és szeretetét. Biztosította a vezetőséget, hogy a megye minden lakója rendületlenül áll az Országos Magyar Párt mellett és semmi sem fogja onnan eltántorítani.

Ki lesz Udvarhely polgármestere? A Magyar Párt székelyudvarhelyi tagozatának intézőbizottsága a május 1-én megtartandó polgármester választásra **Sóós Gáspárt** ajánlta jelöltként. A lelkes hangulatban lefolyt gyűlésen **Vajda Ferenc** elnökölt s beszédekkel mondottak dr. **Gönczy Gábor**, **Szabó András**, **Rájk József**, **Gyarmathy István** és **Bardócz József**. A városi tanács tagjai a napokban fogja a pártvezetőség kijelölni.

A Magyar Párt beszámolója Dicsőszentmártonban. Az Országos Magyar Párt dicsőszentmártoni tagozata most tartotta közgyűlését. A közgyűlésen lelkes beszédek tartottak **Béldi Gergely** gr. tagozati elnök, **Barrabás Béla** képviselő, **Pekter Géza** dicsőszentmártoni helyettes polgármester és dr. **Vajda Béla** a megyei tagozat főtitkára. A gyűlés közönsége mindvégig szeretettel ünnepelte a vezetőséget és kifejezésre juttatta ezáltal is a Magyar Párt iránt való törhetetlen ragaszkodását.

Keleti Újság

Erdély legolvasottabb magyar lapja
Tartalmas, Megbízható,
Szórakoztató.
Az Orsz. Magyar Párt hivatalos lapja

HIREK *

Érdekes nyilatkozat. Bocu Sebastiani tartományi igazgató aradi ujságírónak figyelemértő nyilatkozatot tett. A tartományi igazgató Apponyi Albert gróffal való találkozásáról mondott el érdekes részleteket, az Apponyi emberi és férfiu nagysága iránti tisztelet hangján. Majd a reményének adott kifejezést, hogy a két nemzet közötti jobb létrejöhet a békés megállapodás, aminek egyik jele az, hogy az ország sajtójából is eltűnik az ellenfelek gyűlölködés hangja. Nemcsak a magyaroknak és románoknak közös a rendeltetésük és a legelső politikai feladataihoz tartozik a román-magyar barátság munkálása. Jó volna, ha a kormányzásban valósítaná meg az elmondott szép szándékot.

Román határőrök lelőttek egy magyar fiút. Takács János székely borbélyeségét kalandvágya megmozdította a szülei háztól. Átment a román területre, ahol megpróbált átjutni. A román határőrök Takácsot észrevették és lelőtték. A szerencsétlen fiatal meghalt.

Árnyalmas gyógyszer. A kanyarbetegségek elleni orvosságok minősége rövid idő alatt megváltozik és az életveszélyességéből határozottan halálos mértékűvé válik. Szomorú dolog azonban, hogy Romániában most is a legrosszabb minőségű orvosságok elő halállal végződő

ojtások. Három székely fiú halt meg a Regátban védő ojtások következtében. Életerősen mentek el a Regátba, hogy katonai éveiket leszolgálják és holtan érkeztek vissza, vagy a regáti földben pihennek. Nagy András udvarhelyi ujonc haláláról csak akkor értesültek szülei mikor Ploestiben már eltemették. Kenyeres pajtása Kállai József a második áldozat és Magyar Árpád a harmadik. — Kállay és Magyary az udvarhelyi temetőben pihennek.

Festőművész lett egy magyar kanászból. Érdekes képművész nyílt meg Budapesten. A kiállító művész Budás György néhány évvel ezelőtt kanász volt egy békésyulai gazdánál és ebben a foglalkozásában kezdett érdeklődni a rajzolás és festés iránt. Ott is hagyta állását, felköltözött Budapestre és most már ki is állítja munkáit. A közönség nagy érdeklődéssel nézi a különös festő kiállítását.

Nagy robbanás történt egy regáti petroléum finomító telepen. A campinai petroléum finomító telepen egyik petroléum tartály felrobbant és darabjai egy kilométer körzetben szétszóródtak. A robbanás járhatatlanná tette az Erdélyt a Regáttal összekötő országútat, a táviró és telefon vezetékeket. A robbanás alkalmával sokan súlyosan megsebesültek.

Kiütéses tifusz Nyárádszentlászlón. Jánosi Dénes nyárádszentlászlói legény kiütéses tifuszban megbetegedett. A veszedelmes betegség elterjedésének megelőzése végett, Nyárádszentlászló községet a hatóságok vesztgár alá helyezték.

Sportolók nátha, influenza kellemetlenségeitől menekülnek, ha Anacot pasztillát szopogatnak. Egy fiola ára 37.— lej.

Gumikerekű vonatokkal kísérleteznek Angliában. Az angol vasutak érdekes kísérleteket folytatnak tömör gumiabroncsokkal ellátott vasuti kerekekkel. Az új abroncsok kiállták a legnehezebb próbákat: teljesen zajtalan, sima, rezgés- és zökkenésmentes utazást tesznek lehetővé. A kísérletek olyan nagy sikert arattak, hogy a szakértők véleménye szerint nincs messze az az idő, amikor nemcsak a személyszállító kocsik, hanem a mozdonyok kerekeit is gumiabroncsokkal fogják ellátni.

Halálos gázolás. Sente Eszter marosszentannai munkásnőt Marosvásárhelyen egy autó elütötte. A szerencsétlen asszonyt kórházba szállították, ahol halandoklik.

Bonyolódik az udvarhelyi kórház bűnös pénztárosának ügye. Amint lapunkban közöltük, az udvarhelyi kórház gondnokát, Bercan urat szabálytalan pénzkezelés miatt letartóztatták. A bűnös tisztviselő ügyében most érdekes fordulat történt. Bercan t betegség címén kórházba szállították s ügyét aligha fogják tárgyalni, mert a Bercan ügyre vonatkozó összes iratokat ellopták a vizsgálóbíró szekrényéből. A végén valóban az fog kiderülni, hogy Bercan úr teljesen ártatlan!

Tűzeset Marosvécsen. Bélteky Krisztina marosvécsi asszony udvarán tűz ütött ki. A tűz gyorsan elharapódzott és elhamvasztotta az összes épületeket. A tüzet a cselédleány gondatlansága okozta, aki elfelejtette a mosókonyhában a tüzet kioltani.

Juhokat gázolt a vonat. A szilágysági vasuti vonalon levő Alsószipor állomás közelében egy tehervonat elé juhnyáj került. A vonat harminc darab juhot gázolt halálra.

Köszönet a kőkösi unitárius nőszövetségnek. A kőkösi unitárius nőszövetség a Romániai Magyar Nők Központi Titkársága útján a beresztelki gyermek üdülőtelep céljaira a következő adományokat gyűjtötte: 10 lejt adtak: Sigmond Sándorné, Bokor Józsefné, Serester Ignácné. Kilyéni Mózesné 14 lejt, Nagy Istvánné 15 lejt, 20 lejt adtak: Kis Dénesné, Nagy Sándorné, Nagy Józsefné, ifj. Kilyéni Józsefné, Bokor Dénesné, Serester Ignácné, Márk Domokos, Zsigmond Bálintné, Toók Bálintné, Orbók Józsefné, Györbiri Sándorné, Plugor Tamás, Kozma Julia 25 lej, Toók Mártonné 50 lej, Serester Árpádné 200 lej. Az üdülőtelep fehérnemű felszereléséhez természetbeni adománnyal u. m. 1 szalmazsák, 1 párna, 13 törülköző, 1 lepedő, 4 pohártörő és 3 konyhakendő adománnyal hozzájárultak: id. Kilyéni Józsefné, Benedek Gáborné, Ürmösi Ferenéné, Algya Andrásné, ifj. Kilyéni Józsefné, Zsigmond Béláné, Toók Józsefné, Zsigmond Istvánné, Plugor Sándorné, Virág Jánosné, Kőkösi Vilma, Sigmond Aci, Plugor Jenőné, Kis Mózesné, Sigmond Kálmánné, Sigmond Juliska Gáboré, Nagy Tamásné, ifj. Furesa Jánosné, Kádár Jánosné és Kőkösi Mózesné.

Az igaz szívvel és jó lélekkel küldött adományuk beszélni fog a beresztelki üdülőtelep békés falai között, hol a nélkülözés miatt legyengült szegény magyar gyermekek fognak a nyár folyamán megerősödni. Kolozsvár, 1931. évi április hó 8-án. A Romániai Magyar Nők Központi Titkárságának nevében: báró Huszár Pálné

Földrengés. Csehországnak Romániával határos részén, Csap, Ungvár és Munkács vidékén heves földrengés volt. A földrengést földalatti moraj kísérte.

Siessünk az új előfizetők beküldésével!

Lapunk 11-ik számában közölt sorsolási felhívásunkra a húsvéti ünnepek után sok új előfizetőt küldöttek be jó barátaink. Az új előfizetők beküldésére kitűzött határidő május 1-én lejár. Tekintettel azonban arra, hogy a sorsolást május 9-én fogjuk megejteni, amint azt már lapunk 11-ik számában jeleztük, úgy határoztunk, hogy mindazok résztvesznek a sorsolásban, akik május 9-ig legalább egy új előfizetőt beküldtek. Kérjük hát barátainkat, jóakaratu támogatóinkat, siessenek az előfizetők beküldésével.

A következő díjak kerülnek kiosztásra a sorsolás sorrendjében: 1 drb. ezer lejes első díj, 1 drb. 500 lejes második díj, 2 drb. 200 lejes harmadik díj, 2 drb. 150 lejes negyedik díj, 10 drb. 100 lejes ötödik díj ezer lej értékben. A díjak összességében 2 ezer lej.

Az Ovom természetes, erősítő tápszerek állandó használatánál a családi doboz vétele a legelőnyösebb.

Tűz pusztított Naszódon. A Beszterce-megyei Naszód községben nagy tűzvész pusztított. A tűz öt házat hamvasztott el, közöttük a posta épületét is. Az egyik házban bennégett egy férfi, akinek személyazonosságát, minthogy teljesen el volt szenesedve, nem tudták megállapítani.

Érdekes emlékmű. Budapesten egyesület alakult a háboruban elesett állatok emlékének megörökítésére. A háboruban elesett állatok emlékének szoborműben akarják megörökíteni. A legutóbbi gyűlés a szoborbizottság elnöksége rámutatott arra, hogy a nyugati államokban kivétel nélkül mindenütt szobrot emeltek a háboruban elpusztult állatoknak és így Magyarország sem maradhat el a nyugati államok mögött. Természetesen erre csak azért kerülhetett most sor, mert előbb az egész országban a hősök emlékművét kellett fel-

állítani. Minthogy ez most minden községben kivétel nélkül megtörtént, fel lehet állítani a háború állati áldozatainak emlékművét is. Az egyesület elhatározta, hogy a tervet megvalósítja és már az ősz folyamán leleplezhetik a szobrot. Így a világháborúban küzdő katona hősiességét és a háborúban hűséges segítőink maradványait emlékműve lesz Budapesten.

Epekő-, vesekő- és hólyagbetegek, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek a természetes FERENC JÓZSEF keserűvíz használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Orvosi gyakorlat számos kiváló férfi hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy FERENC JÓZSEF víz biztosan rendkívül kellemesen ható hatóanyag, ezért sérvbajoknál és prosztatabetegségeknél is ajánlatos. Kapható gyógyszerárakban, kórházakban és fűszerüzletekben.

Székrekedés, bélrenyheskedetlenné, munkaképtelenné tesz. Orvosa ajánlatára vegye be este 2—3 szem Artin dragee reggelre bőséges, normális széklettel. Olcsó!

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadta

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Tudnivalók a házinyúl tenyésztésről.

Több előfizetők érdeklődött az iránt, hogy érdemes-e házinyúl-tenyésztéssel foglalkozni? A kérdésekre az alábbi cikkben válaszolunk.

Házinyúltenyésztéssel külföldön nagyon sokan foglalkoznak, például Németországban, Ausztriában, Magyarországon és már nálunk, Erdélyben is.

A magyarországi „Házinyúltenyésztők Országos Egyesülete”-e 50 ezer házinyulát akar az idén Oroszországba kiszállítani, tenyésztésre. Németországban óriási tömeg házinyúlprém kerül forgalomba, házinyúl húst mindenütt lehet kapni a husárosoknál és a hivatalos tudósítások a házinyúlhus árát is közlik. Mindez bizonyítja, hogy a házinyúltenyésztés hasznos gazdasági foglalkozás. Nálunk, mostani gazdasági állapotunkban, különösen a kisgazdáknak ajánlom a házinyúl tenyésztését. Kicsi udvarom is akad hely, kicsi kert, kicsi gyümölcsös, 1–2 hold föld termésének, mondhatni a hulladékából kikerül néhány pár házinyúl takarmánya, elomja. A néhány pár anyanyulnak a szaporulata jókora családöt ellát minden vasárnap levessel, sülttel avagy tokánnyal, paprikással. Olyan jóval, hogy a király is megeheti. Ez is annyi gazdasági haszon, amiért érdemes házinyulát tenyészteni, már azért is, mert akkor a csirkét, libát, kacsát mind el lehet adni azoknak az észtelen, elöitételes falusi és városi népeknek, akik megeszik a rágós bivalhúst, az öreg borbécsék husát, a süldőházinyúl finom peccenyére pedig azt mondják: meg nem enném — egy világért sem.

Nálunk is a prémnyul fajták tenyésztése lesz a legjövődélmezőbb. Ezek tenyésztése azonban sok tapasztalatot, gondos ápolást, folytonos utánanézést kíván, mivel csak a jól

kezelt, egyenlő minőségű gereznákat (bőröket) lehet illő árért, biztosan eladni.

Aki még nem foglalkozott házinyúltenyésztéssel, szervezzen be egy törzs (2 nőstény, 1 him) közönséges házinyulát — lehetőleg a vadnyulhoz hasonló színű, nagyobb testűeket — és ezekkel kezdje el a tanulást. Már azért is, mert egy törzs prémnyul ezer lejbe is kerülhet. Egy esztendő folyásán megismerkedik a házinyúltenyésztéssel, tenyésztése fogásaival, fortélyaival. Ilyen iskola után nem fog csalódnai a több befektetéssel járó külföldről származó fajtákkal sem. Különben, afelől kell mindenekelőtt tájékozódni, hogy melyik az a fajta, amelyiket az adott körülmények számításbavételével, haszonnal tenyészthetünk. Egy helyt husnyul, másutt prémnyul, másutt pedig husra is, prémre is egyaránt értékes fajta leszen a leghasznosabb.

Mindezek a fajták már nálunk is beszerezhetők. Az „Első Erdélyi Kisállattenyésztő Egylet” igazgatósága (Brassó, Kapu-utca 65.) szívesen közli a tenyésztők címét.

Arra a kérdésre, hogy a bőr miként értékesíthető, Szabó Béni szücs- és szőrmeáruház (Brassó, Kapu-utca 36) adhat választ. Azt, hogy a hus miként értékesíthető? — ott helyt, avagy a legközelebbi városban lehet — esetleg, megtudni. Amit otthon nem tudunk elfogyasztani: adni kell eleinte — szoktatásul — úgy, ahogyan veszik. Aki már megízlelte, a szopósborjúhus árát is megadja. Megéri.

Megfelelő szakkönyv, sok jelent meg már magyar nyelven. Talán legkönnyebben megszerezhető Illés Lajos „Nyul és kecske-tenyésztés” című könyve Kolozsvárt, Minerva könyvkereskedésben. (Ara 136 lej és portó.)

Dr. Szentkirályi Akos.

Olvasóink a „KELETI UJSÁG”-ot, Erdély magyar napilapját!

Igen előnyös új feltételek a jégbiztosításban.

A „Minerva Biztosító” bevezette a nyugaton már rég létező kármennyiségi engedményt.

A mai abnormális időjárás kétszeresen kötelességünké teszi, hogy terményeinknek jégkár elleni biztosításáról gondoskodjunk.

A kisebbségi magyarság hivatalos biztosító vállalata a Minerva Biztosító RT. igen kedvező ujitást vezetett be a múlt évben a jégbiztosítás terén, miután azoknak a feleknek, akik jégkárt nem jelentettek 10%-on kezdődő és évről-évre 5%-kal emelkedő kármennyiségi engedményt nyújtott, amit a felek a díjfizetésnél levonásba hoztak. — A folyó évben azok a felek, akik tavaly is a Minervánál biztosítottak már 15% kármennyiségi engedményt élveznek, ami évről-évre egész 30%-ig emelkedik fel.

A Minerva nem a lecsökkenő piaci árak alapján állapítja meg feleinek jégkárát, hanem a biztosított egységár alapján fizet, tehát a fél az után a terményár után kap kártérítést, amely után a díjat fizeti.

Az utóbbi években bevezették a biztosító társaságok, hogy minden egyes kárból a biztosított összeg 5%-át önrészesedés (franchis) fejében levonják. — A Minerva sem a múlt évben, sem ez évben nem fogja ezt sem alkalmazni.

Ezenkívül nagyon sok előnyös feltételt vezetett be, mint pl. kár esetén elfogadja az Országos Gazdasági Egylet szakközegeit döntőbírákúl, tehát a károkat a Gazdák vezető elnökei vizsgálják felül és okleveles magyar Gazdák állapítják meg.

Gazdaközönségünknek fontos érdeke tehát, hogy jégbiztosítását is a kisebbségi magyar Egyházak tulajdonát képező MINERVA Biztosító RT.-nál helyezze el, mert ezzel nemcsak ezen értékes közgazdasági vállalatunkat emeli és támogatja, hanem elsősorban a saját érdekeit védi és a saját részére ér el megtakarítást.

A helyes értékesítés útja.

Budapest közelében a ráckevei járás kiskgazdái a budapesti Faluszövetség tanácsára nagy fontosságú lépésre határozták el magukat. Folyó évben 40 ezer egy fajta gyümölcsfát ültetnek a ráckevei járás kiskgazdái. A nagyjelentőségű határozatot annak a tapasztalatnak alapján hozták meg, hogy a helyi és világpiacokon az egy fajta gyümölcsöt nagy tömegben sokkal jobban lehet értékesíteni, mint hogyha többféle gyümölcs kis mennyiségben kerül piacra. A Pest környéki kiskgazdák ennél a lépésnél nem állanak meg, hanem fokozatosan a gyümölcsstermelés minden ágában áttérnek az egy fajta termelésre és dr. Szekeres Lászlónak, a Faluszövetség főtitkárának javaslatára, gyümölcsstermelő és értékesítő szövetkezetbe tömörülnek.

Fokozzák a rizstermelést Magyarországon. A magyarországon végzett kedvező kísérletek után a rizs termelése mind inkább terjed. Legújabbban Kunszentmiklósi Lakosságja vette tervbe, hogy határának arra alkalmas részén megkezdje a rizstermelést. Szakértők állítása szerint Kunszentmiklós földje kiválóan alkalmas a rizstermelés folytatására.

Kiskgazdák löversenye Magyarországon. Az idei kiskgazda távlovaglási versenyen 180 kiskgazda vesz részt. A kiskgazda lovasok Budapestről indulnak, a Mátra és Bükk hegységeken keresztül, Miskolc érintésével Szolnokig lovagolnak. A verseny érdekességét növeli az, hogy olasz, holland, svéd, finn, lett, német, török és bolgár kiskgazda-ifjak is részt vesznek a távlovaglásban. A verseny lovaglását Horthy István tábornok és Rudnyánszky őrnagy vezetik.

PIAC

Javultak a gabonaárak!

A magyar husvét után a gabonapiacra az árak keveset javultak. Mázsánsként 8—10 lejes áremelkedés állapítható meg a gabonaneműek árában. Az árajavulás oka az, hogy a gazdák készletei fogytán vannak és a piacra kevés gabonát visznek eladásra.

Piaci árak Temesváron.

Gabonaárak: buza 280, kukorica 280, zab 350 lej.

Takarmányárak: széna 150, kukorica 280, zab 350 lej mázsánsként.

Zöldségárak: krumpli 4—5, paszuly 10, hagyma 2—3 lej kilónként. Leves zöldség kötése 3—7 lej. Fejes káposzta darabonként 5—8 lej.

Gabonaárak Udvarhelyen.

Buza 65—70, rozs 55—60, takarmányárpa 55—60, zab 34—35, kukorica 48—50, paszuly 100—110, krumpli 20—25 lej 20 literes vékánként.

MULATTATÓ

HIVOGATÓ.

Isten hozott, kikelet,
Narfény, virág, levelek!
Isten hozott, fecskemadár,
Köszöntsön az egész határ!
Napok óta mi is lesünk,
Hogy vig szóval köszönthessünk:
Istenádfa kis fecskéje,
Szállj le házunk ereszére,
Kelts föl minket kora reggel,
Aradozó énekeddel.

Isten hozott kikelet,
Isten hozott, gólyamadár,
Köszöntsön az egész határ!
Napok óta lesünk, várunk,
Szállj le, szállj le, maradj nálunk!
Régi fészked keressed fel,
Kis fiaid nevelgesd fel.
Kelep, kelep, gólyamadár,
Maradj nálunk, míg tart a nyár!

Havas István.

Mézeshalácsos-szív.

I.

Márton Sándorné baragos-kedvesen fakállal hibázott rá a nagy legényfia hátára, mi-
közben szikrázó szemmel adta ki parancsba:

— Ma kirakóvásár van a nagypiacon. Ló-
állj s végy egy tükrös mézeshalács-szívet. Vén
nagy, harminc esztendő vagy. Meg kell há-
tasodni. A süldő lányok ott ólálkodnak a po-
gácsás sátrak között. Egynek add oda. Nekem
zindegy, szőke, vagy barna, alacsony, sudár,
csak egészséges legyen s egy esztendőre gye-
nek gügyögjön a kosárban...

— Édesanyám, ismeretség, szerelem nél-
kül. Vagyon, munka nélkül. Két hold bérelt
hogy tartson el négy személyt? Ha jég,
víz van, mink is alig lélelünk.

— Ne beszélj, lesz, ami lesz. Ha éhezni
kell, jobb, ha többen vagyunk. Elbeszélgetjük
teled idejét, mesélünk egymásnak,

— De a ragyás, laposorru arcomat nem
szivlelik a lányok. Nem vagyok én házasságra
születve.

— A férfi, ha kétszer csunyább az ördög-
nél, akkor is kap feleséget. Álló, mars; itt a
pengő. Mézeshalács-szívet végy, hunyd be a
szemed, s tedd valakinek az ölébe.

Sándor kelleetlenül, szomoruan szedelőzkö-
dött s úgy ment a piacra, mint a borju, ame-
lyet kötélén visznek a vágóhidra. Valóban
gúny tárgya volt legénypajtásainak, apró fe-
kete szemei, löcsös lába, lapos orra ellentét-
ben voltak mély, komoly lelkületével. Csak-
hogy a tanya, a mező emberei inkább a külső
után mennek, s a csunya embert megbélyeg-
zettnek tartják, kitől félni kell.

Kiért a nagypiacra s úgy állt ott a sát-
rak közt, mintha temetőben állna, ahol ismer-
etlen fejfák alatt nyugosznak azok, kiket any-
nyira szerettünk s akiket többé látni sohase
lehet. A levegőben vásárosok rikácsoló hangja,
mókás dallamokat pengető verklik muzsikája,
a körhinták ütemes sustorgása összevegyült
valami különös, zürös, zajos, mulatságos ze-
nébe, melyet az asszony-nép, ifju leányok ned-
ves szájjal, ragyogó szemmel hallgattak. S
csak ő állt félszegen, bambán, bizonytalanul,
mint aki nem szívesen jött ide, kit egy szí-
goru anya rideg parancsszava üzött ki, hogy
elinduljon valami új, ismeretlen cél felé.

— Mit tegyek, megvegyem, ne vegyem a
mézeshalács-szívet — kérdezte magától. De
már meg is indult a sátor felé, mert meg-
szokta, hogy engedelmesen szót fogadjon édes-
anyjának. Kérdezte az árúst, rámutatva egy
középnagyságu szívre.

— Ez másfél pengő, a kép is szép, a tü-
kör is, a vers is rajta.

Majd a lányok felé fordult.

— Ki akarja köztetek? Kinek nincs sen-
kije, akitől várhatna? Annak adom.

S ekkor eszébe jutott édesanyja szava.
Hogy hunyja be a szemét. És úgy adja va-
lakinek. Behunyt szemmel adta oda valakinek.

Vicánkoló, vihogó kacagás. Egy fekete
hárászkendős öregasszony ölébe tette a pogá-
csaszívet.

— Furesa legény vagy te. Öreg anyóká-
nak ajándékozol szívet, hahaha... — nevet-
tek a lányok.

— Jól titted, fiam. Azért is elfogadom.
Az unokámnak adom át. Ő megköszöni neked.

II.

Egy hét múlva özvegy Márton Sándorné ajtaján kopogott egy barnahaju, cingár kisleány. Bévülről elhúzták a reteszt és beengedték.

Szepegve, zavartan kezdett beszélni:

— Nagyanyám küldött, hogy megköszönjem a szép mézeskalács-szívet. Most kaptam először életemben. Egész héten sirtam és nézegettem örömben...

Mártonné leültette a csinos fityfirty teremést s kiosont a fia után, hogy beszéltsa. A kertben kapálta az apró hagymát.

— Nem megyek én, édes. Ha meglát, sirva fut el innen. Vén is vagyok, csuf is vagyok. Nem rontom el a szerencsáját annak a jobb sorsra való teremésnek.

— Eredj már, no... Csak szólj valamit neki, ha már idejött a szentem...

Sándor nagyvártatva beballagott. Az özvegy elfoglalta magát az udvarban.

— Te vagy az a legény, ki nekem pogácsa-szívet küldtél? Hogy áldjon meg az Isten!

Sándornak jólesett, hogy a kislány letegezte. El is pirult bele, mert még nem állt szemtől-szembe egy ilyen kis fruskával.

— Hát küldtem, de ez nem jelent semmit. Csak éppen küldtem, mert úgy jött. Ezért nem kellett volna ide fáradni... Vén legénynek nincs tavasza.

Jucóka elvörösödött a haja széléig.

— Ha tetszeném, nem mondanád. Azért mondod, mert nem tetszem...

Ezzel fehér zsebkendőjét szeméhez szorítva, elkezdett csendesen sirni.

— Istenom, milyen szerencsétlen vagyok, jaj, jaj, hogy kikapok a nagyanyótól...

És sirt, sirt komolyan, fájdalmasan, hullámzó kebelrel, néha-néha felpillantott a könnyein át Sándorra, oly alázatosan, hűségesen, mint a kis kutyus lesi a gazdája arcát, hogy jókedvü-e, rosszkedvü-e, hogy aszerint alkalmazza magát.

Sándor elébb érzéktelenül, értetlenül bámulta a gyerekleányt. Majd odahajolt, a jobb kezét rátette a fejére s lágyan, atyai szeretettel végigsimított fényes, tömött haján. Lassan, melegező szóval kérdezte:

→ Hogy is hívják, galambom!

— Még azt se tudja? Szabó Jucókanak, a Zöldfa-utcából. És mégis pogácsa-szívet küldött a nagyanyótól, hogy feldulja ifju életmet. Jaj, de kegyetlen a férfinép, jaj, de megvert veled az Isten...

Most még komolyabbra fogta a sirást. Csak akkor csendesült, mikor a legény mellére fektette szeliden a fejcskéjét s úgy beszélt, dorombolt, hízelt, mint egy macska, mikor tejet kér a gazdasszonytól.

— A nagyanyó annyi szépet beszélt rólad. Hogy mily derék, szorgalmas, kedves legény vagy. De még több igaz. Mert szebb legényt nem láttam a mi községünkben. Erősebb, bátrabb sincs... Fialább sincs...

Sándor szeme fényesedni, izzani kezdett. A szive táján megmozdult valami, végtelen tűzár zuhogott végig a testén. Neki még soha, senki se mondta, hogy ő szép, bátor, fiatal... Sovány vállaiból mintha szárnyak nőttek volna, süppedt melle, mintha megszélesedett, s mintha valamivel megnőtt volna. Két karját magasra emelte s a leányt egészen a mellére vont a bús panaszosan a fülébe:

— Rosszul tetted, hogy eljöttél. Mit lehet két koldustarisznyából csinálni? Te!

Akkor kinyílt az ajtó s meglegedett, jószágos mosollyal belépett Mártonné. Évek óta üzte, hajtotta fiát, hogy hozzon asszonyt a házhoz, de semmire se ment. Már-már letett a szép tervről, kétségbeesett szívvvel gondolt arra, hogyha ő lehunyja a szemeit, ez a buskomor, csalódott ember itt marad e rideg világban s nem lesz, ki megigazítja feje alatt a párnát. S ime, mégis...

— Éd's anyám... ez a huncfut, drága teremés megzavarta az eszemet. Éhenhalunk, ha megsokasodunk, a két holdacska bérleten.

Az özvegy összetette a kezét, mintha imádkozna. Fekete fejkendő fejét fölemelte magasra s a keskeny ablakszemen át kinézett a messzeségbe, keresztül a kék azur alatt álmodó rónákon, át az erdőkön, felhőkön s emberi dolgokon:

— Fiam, meg kell sokasodnunk, hogy élni tudjunk. S a sokasodó nép az életet veszti s nem a halált...

Kiss Menyhért.

Apróságok * Adomák

Mire való a teve púpja?

Orosz hadifogságban járt veteránok közül sokan láttak a szibériai pusztaságokon vagy Oroszországban púpostevét. A púposteve Ázsia és Afrika földjén éppen olyan fontos igavonó háziállat, mint nálunk a ló vagy a szarvasmarha. A tevét a sivatag hajójának is szokták nevezni. Azért, mert nagyon jól bírja a forró homoksvatagokon való menetelést, étlen-szomjan napokig vízi hátán a nehéz terhet. A tevének ezt a kitartását úgy magyarázták, hogy gyomrájuk bizonyos részeiben sok vizet tart tartalékban és ezt amikor szüksége van rá, felhasználja. A gyomrájukban levő zsírt pedig a táplálékok helyett fogyasztja el a teve szervezete. Hosszantartó, fárasztó munka után ugyanis a teve zsíros púpja éppen úgy leped, mint ahogy a rosszul tartott igásökör zsírja elfogy a szántás végére. A tudományos vizsgálatok most érdekes dolgot derítettek ki a teve púpjának rendeltetéséről. Megállapították, hogy a púpban levő zsíradék ugyan a táplálékok pótlására is szolgál, azonban főképpen a teve vízszükségletét elégíti ki. A teve szervezete csodálatos vegyi lépezete ugyanis a púpban levő zsíradékból vizet készít és azt a teve szervezete szükség szerint felhasználja.

Vendéglőben.

— Pincér! Ezt a húst nem lehet megrágni. Küldje ide rögtön a tulajdonost.

— ...Kár a fáradságért...
...tudja megrágni.

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lej.

Megdrágul a postatarifa.

Május elsejétől kezdve ötvenben, 1 és 2 lejes aviatikai bélyegeket bocsátanak ki, melyeket minden postai küldemény fel kell ragasztani. Ötvenben bélyegeket kell a levelezőlapokra és nyomtatványokra ragasztani, egy lejest a levelekre és képeslevelezőlapokra továbbá az állami hivatalokhoz intézett beadványokra, valamint a vasúti jegyekre és a városok közötti autobuszforgalom jegyeire. Kétlejes bélyeg ragasztandó a táviratokra, váltókra, csekkekre, számlákra és a látványos előadások jegyeire (mozgósínházak, színház, bál, stb.). Ezekből a bélyegekből befolyt összeg szolgálja a nemzeti repülés alapját. A segélybélyeg hiánya olyan következményekkel jár, mintha a postai küldemény egyáltalán nem lenne felhasználható.

Sz. S. Betegsége lehet rheumás eredetű, de akkor a fájdalom annyi idő óta engedett volna. A kezelésből arra következtek, hogy ily irányban történt a gyógyítás. Ha feltételezhetjük az erős emelésből származható izomnyúlást, vagy inrándulást, úgy a meleg fürdők, a massage, a meleg borogatások és az u. n. hőlégszekrény igénybevétele jó szolgálatot tehetnek. Hőlégszekrény kórházakban, szanatóriumokban nyer alkalmazást. Oly röviden ír azonban (pl. nem tudja sem az injekciós orvosság, sem a bedörzsölésre szánt orvosság nevét), hogy bővebb tanácsot nem tudok adni.

Dr. G. E.

Ifj. V. G. Rigmány. Dinnyét termelhet vagy melegágyban vagy pedig szabadföldben. A dinnyetermeléshez egyrészt meleg éghajlat, másrészt jó termőföld szükséges. A sárgadinnye mérsékeltén kötött és nedvességet tartó agyagos földet, míg a görögdinnye a televényes és gyengébb költöttésgű homokot kedveli. Kiválóan alkalmas a dinnyetermelésre az erdei irtásföld és a gyepőtérés. A dinnyeföldet trá-

gyázni célszerű, vagy legalább a fészkek helyét kell megtrágyázni. Vetéshez jobb 5-6 éves magot használni. A magot fészkekbe vetjük, amelyek egyenes sorokban álljanak és a sorok a sárgadinnyénél 2 és fél méter, míg a görögdinnyesorok három méter távolságra legyenek egymástól, míg az egyes fészkek a sorokban a sárgadinnyénél 1 és fél mtr., míg a görögdinnye fészkei két méternyire legyenek egymástól. Egy-egy fészekbe 4-5 magot teszünk és 3 cm. nyire befödjük porhanyó földdel. A vetés ideje április végétől május közepéig tart. 8-10 nap múlva kikel a dinnyepalánta. Ekkor 2-3 erősebb palántát meghagyunk fészkenként, míg a többieket kigyomláljuk. Mikor a sárgadinnyén a harmadik hajtás is kibujt, akkor azt visszacsipjük, mire a második hajtás terméshozó indákat hajt. A görögdinnyét nem szokták visszacsipni. Mikor a második izból kifejlődött két inda megnőtt és azon 5-6 levél van, akkor ezen indákat az ötödik levél után lecsipjük. A dinnyét kétszer kell megkapálni. Először megkapáljuk, mikor a dinnye kikelt és egyeztük, másodsor pedig 4-6 héf múlva kapáljuk meg. Egyéb ápolást a dinnye nem igényel. P. B.

N. I. Dicsőszentmárton. Korpaa haj ápolására legjobb a szappanszesz. 200 gramm finom szappant fél liter jó minőségű, tiszta bor-szeszben és egyynolcad liter roz-szavizben feloldunk. A keveréket üvegbe öntjük, jól bedugaszoljuk és forró kályha közelébe állítjuk. Ha a szappan feloldódott, azonnal használhatjuk.

Tejszövetkezetek, Akosfalva. Az új román szövetségi törvény a szövetszetek részére valamely Unióhoz való tartozást teszi kötelezővé. Kivételt képeznek ugyan az alól a törvény 157. §-a alapján azon szövetszetek, melyek az imperiumváltozás előtti időben alakultak a régi törvénynek megfelelően, de ezen kivétel is csak 1938-ig állhat fenn és a gyakorlati életben ezen kivételes állapotot nem nagyon szívesen veszik figyelembe, ha egyáltalán figyelembe veszik úgy a Nemzeti Hivatal, mint a hatóságok. Éppen

ezért feltétlenül előnyös a régi szövetkezeteknek is szövetkezeti Unióhoz való csatlakozás, annyi- val is inkább, mert ennek lehetősége is meg van adva azért, hogy Kolozsvár székhellyel a kisebbségi szövetkezetek részére megalakították a megfelelő Uniót. Az Unióba való belépés többek között azon körülmények folytán is feltétlenül előnyös, hogy adókedvezményt csak az Unió által jóváhagyott mérleg alapján élvezhetnek a szövetkezetek, hogy jogvédelemről, ellenőrzésről az Unió gondoskodik, ezzel szemben pedig a szövetkezet csak egy bizonyos minimális hozzájárulással járul az Unió költségeihez, mindeucsetre kevesebb összeggel, mint amennyi előnyt az Unióhoz való tartozásból kifolyólag élvez.

Tekintettel arra, hogy az Unió a törvény értelmében alaptőke és vagyon nélkül alakulhat meg, tisztán hatósági jelleggel, tehát azon veszély sem fenyegetheti a belépett szövetkezeteket, hogy az Unió valaha is vagyonaára tehesen kezét. (Ami egyébként, mint fentebb kifejtettük, a meglévő kisebbségi Uniótól teljesen kizárt dolognak volna tekinthető.)

Az Unióba belépett szövetkezetek önállóságukat teljesen megtartják. Ha Önök üzletileg jobban megtalálják számadásukat önálló értékesítés, vagy külön uton való haladás útján, annak semmi sem képezi akadályát és arra az Unió befolyást nem is gyakorol. Általában úgy Önöknek, mint vidékükön levő összes régi szövetkezeteknek felhívjuk figyelmét arra, hogy az Unióhoz való tartozás csakis előnyökkel járhat, ha pedig nem csatlakoznak Unióhoz, ismételten kellemtlenségeknek, nehézségeknek, akadékoskodásoknak teszik ki magukat. Kérjük tehát a többi környékbeli szövetkezeteket is figyelmeztetni ezen körülményre azzal, hogy belépési szándékukat közöljék a Kolozsváron székelő Unióval, aki a továbbiakban utasításait meg fogja adni. Az Unió címe: „Szövetség” Gazdasági és Hitelszövetkezetek Ellenőrző Uniója — Uniunea Cooperativelor de Economie și „Alianța”, Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului-Unió- utca 12. sz.

Szerkesztői üzenetek

P. S. Facsád, B. L. Apatelek, Sz. J. J-ó Marosjára, F. M. Disznajó, B. J. Székelykövesd, B. B. Székelykocsárd, B. P. Erdőfüle, ifj. T. J. Majláthfalva, B. J. Parajd, K. A. Alsószopor, S. J. Tóti, K. J. Szilágyballa, Sz. A. Atyha, P. M. Lőrincréve, G. B. Szőkefalva, A. B. Belényes, B. J. Tölgyes, Sz. J. Várviz, Sz. S. Mezőtelegd, Ö. J. Tusnád, V. L. Krasznaszentmiklós.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

A. A. Versében van egy pár jó sor, de az egész nem alkalmas a közlésre.

N. K. Nem váltak be.

Pompadour Torda. A fogadást Ön nyerte meg. Ugyanis Borovics Szvetozár tábornokot, az akkori kassai hadtestparancsnokot Hertl Lujza, Hertl alezredes leánya Munkácson 1912 június 26-án egy bankett alkalmával többször inzultálta. Édesatyját ugyanis a tábornok üldözte s így vett elégtételt a leány édesatyja sérelmein.

P. M. Medgyes és G. I. Szatmár. Sorjegyük nem nyert.

H. M. Felsővisó. Köszönet az új előfizetők bejelentéséért. Kérjük szíves értesítését, hogy a „Magyar Nép” könyvtárából melyik könyveket küldjük el ajándékképpen. A sorsolásban is részt vesz.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: T. J. Szászrégen 175, B. P. Mezőmadaras 163, K. K. F. Szilágyperceseny 175, V. S. Nagykászon 175, S. L. Márkod 175, A. A. Petrozsény 150 (rendezve 1931. évi november hó 15-ig, folyó év végéig 20 lej körül), Sz. I. Magyaró 50, K. S. Erdőszáda 275 (ebből 175 lej előf. r. 1930 dec. 31-ig, 100 lej apróhirdetésért), N. L. Margitta 220 (r. 1932 jul. 1-ig), S. J. Magyarborzás 170 (r. 1930 dec. 31-ig), Sz. A. Nagyvarjas 170, B. K. Zalatna 170, K. Gy. Nagyenyed 170, K. L. Naszód 70, V. A. Sítér 175, T. I. Zajzon 170, G. J.

Zajzon 170, G. A. Zajzon 170, K. B. Csernátfalva 1280, P. J. Csikpálfalva 170, C. J. Csikszentsimon 400, B. A. Csikdánfalva 170, V. J. Bucuresti 480 könyv, G. J. Sepsiszentgyörgy 170, F. A. és L. J. Ikafalva 170—170, O. B. Bibarcfalva 170, F. E.-né Románbretya 170, P. S. Lupény 170, B. J. Hidalmás 170, Ifj. N. D. Mezőbergenye 170, Jobbágyfalváról K. L. 175 és L. J. 200, F. M. Nyárad-vagy magán szolgálatban.

Apróhirdetések

Eladó Érmelléken 157 kat. holdtagos birtok, tanyai épületekkel. Szunyogh Mariska, Erciu-Sáncraiu-Erszentkirály, jud. Salaj.

Keveset használt Fordson traktor jutányos áron eladó, teljesen üzemképes. Mózes Henrik, Cluj-Kolozsvár, Calca Regele Ferdinand 129.

Eladó 930 mm acélrámas gyolósapágyas cséplőgép Cor-mick traktorral, kitűnő karban, gyárilag javítva, kedvező feltételekkel. Román Gazdasági Gépkereskedelmi R.-T., Cluj-Kolozsvár, Calca Reg. Ferdinand 63.

Szőlő vagy gyümölcstelepitők figyelmébe! Ha éghajlatunknak megfelelő, kipróbált és egészséges szőlő vagy gyümölcsfa oltványt akarnak ültetni, kérjenek árjegyzéket és tájékoztatót Tóthfalusi és Társa oltványtelepéről Targu-Mures-Marosvásárhely, Str. Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-u.) 2.

Fajtiszta „szürke lipicai”, 6 évesnél nem öregebb lovat nemre való tekintet nélkül, megvételre keresek. Báró Bánffy Dániel gazdasága Ciuguzel-Fugad, posta Aiud-Nagyenyed.

Fajtiszta „Pekingi”-kacsa keltető tojásokat darabonként 15 lej 50 drb. rendelésnél a 10 lej ártalportó, ufánvétellel szállit Csiki Pál, Cluj-Kolozsvár, Str. Dand No. 206.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

A legjobb kut az Elevátor

Sohasem kell javítani!
Üzembiztos! Fagymentes!
Orvosilag ajánlva!
Aranyéremmel kitüntetve!
Használható 40 méter mélyséig!
Kérjen prospektus!
Oránkénti teljesítmények:
20, 30, 40, 100, 150 és 400 hektl.

Képv. Pálmai M. Boncz-ú. 13
Temesvár-Józsefváros

Beszerezhetők még a „Hangya”
szövetkezetek útján és a Szatmár-
megyei Mezőgazdák R.-T.-nél.

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt**

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fiókiintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zălau-Zitan.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Udara-Marosújvári fiókiintézete. —

Saját tőkek:

60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden
ágazatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Főhívás!

Minden vidéken fiókot
létesítünk. — Megbíz-
ható személyt keresünk
(foglalkozás mellékes).

fiókvezető(nő)nek

Havi kereset 150-200 dollár.

Ajánlatok

„Novelty Company”

Valkenburg (L) Holland

Értesítjük a Hitelszövetkezetek
Igazgatóságait, hogy a

„Nyilatkozat”

(a kamattörvény második § ához)

elkészült, s az darabonként
50 baniért kapható a

Minerva Irodalmi és Nyomdai
Műintézet Részvénytársaságánál
Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop
(volt Brassai-utca) 5 sz.

**Ha sikert akar elérni, úgy
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!**

„Transsylvania” Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs

Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,

Elfogad betéteket, leszámítol
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

Bíró Vencel:

KESERÜ SERBET

Ara 80—Leu.

Uj történelmi regény a török hódol-
tság korából. A kiváló történettudós
ezuttal izgalmas meseszöveg ke-
rítésben tárja elénk a kor történetét.

A pénz előre beküldése ellenében
postamentesen küldi a

**MINERVA
KÖNYVKERESKEDÉS**

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
Deák Ferenc-ú. 1. sz.

Gazdatársak! OLCSÓBB LETT A SZUPERFOSZFÁT! Gazdatársak!

Tavaszi vetésekhez 16—18%-os vízben és citrátban oldható foszforsavtartalmu
SZUPERFOSZFÁTOT ajánlunk.

Könnyen oldhatóságánál fogva a legalkalmasabb trágya fejtrágyázáshoz is!

A kálihiány pótlására használjunk 40%-os kálisót.

Tanácsot, útbaigazítást, felvilágosító iratokat ingyen készséggel ad:

a „Mărășești” R.-T. { Bucuressti, I. Cal. Victoriei 29.
Brasov-Brassó, Strada Gareii 70.
Cluj-Kolozsvár, Str. Avram Jancu (Petőfi-ú.) 3.

Végül a „MAGYAR NÉP” kiadóhivatala, a mezőgazdasági kamarák, a gazdakörök, a M. A. V.
gépgyár lerakata, az Agrotechnica Cluj-Kolozsvár és a vidéki képviseletek.

Küldje meg a

Pásztorújság

irodalmi folyóirat-ot

Előfizetési díj:

Egész évre — 500 L. Félévre — — 280 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!**Előnyös fajbaromfi és gyümölcsoltvány ajánlatok
Sándor Béla ajánlani gazdákágából:**Fajbaromfi **Vörös Izlandi** (Rhode Izland red), fehér **Leghorn** fajtojas **darabja 15 lej.** Lapunk utján történt megrendeléseknél **legalább 60 drb.-nál (egy doboz) egy tojás 10 lej.** — **Khaki Campbell** kacsá kelleő tojás **drb.-ként 20 lej.****Gyümölcsoltványok és pedig:** Jonathán, angol aranyparmen, Ananász renett, muskotály renett, batul, ponyik, Adamsparmen, Bellefleur, fehér Kalvill **darabonként 35 lej.** A „Magyar Nép” utján **legalább 20 oltvány rendelésnél darabja 30 lej.**

A megrendelések az alábbi címre küldendők:

Sándor Béla Cluj-Kolozsvár,
Str. Iuliu Maniu (Szentegyház-u.) 32, vagy lapunk kiadóhivatalához.

Az árak mindenütt ab Kolozsvár értendők s a vidéki rendeléseknél az árakhoz hozzászámítódik a portó s csomagolási költség is. A Kolozsvárt átvett árúknál semmiféle külön költség nincsen.

**Kétszer-annyit ér almaternőse, ha
foltmentes, féregmentes a termés.****Ezért permetezzen virágzás után
Sulfarol és Arzola keverékkel.**100 liter vízbe 1 kg. galic, 1 kg. oltott mész,
 $\frac{1}{2}$ kg. Sulfarol, $\frac{1}{4}$ kg. Arzola.Kaphat készen is ilyen keveréket: **Tutakil** néven is
Vértetü, levéltetü ellen: LIBEX.
100 liter vízbe 4 kg. Libex.**Kérjen felvilágosítást, rendeljen anyagot!**Kívánságára megszokott kereskedője gyári áron szállíthatja a védekező-
szereket. — A legközelebbi lerakat címét kérdésre szívesen közli a
„Magyar Nép” kiadóhivatala, vagy a főképviselőt:
Frederic Spodheim és Társa Bucüresti 2, Bulev. Elisabeta 55. szám.Modern méhészeti eszközök
műlöp, valódi méhviaszból patent
sodrony anyerács legolcsóbban
beszerezhető**OZIERZON-méhészet, Oradea—Nagyvárad****AMBROSI, FISCHER & CO.**
AIUD — NAGYENYED

Szőlőoltványok,

alanyvesszők, gyümölcsfák,
diszfák, rózsák stb. legjobb
beszerzési forrása.

Árjegyzék kívánatra ingyen

**KONFIRMÁCIÓI
EMLEKLAPOK**vastag könyvpapíroson
többszínű izléses nyomással
a következő nagyságban
kaphatók:

17×25 cm. darabja 2'50 lej

24×32 cm. darabja 3'— lej

Megrendelhető utánvétellel v. az össze-
szeg előzetes beküldése ellenében**MINERVA**könyv- és papíráru üzletben
Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria
(volt Deák Ferenc-utca) 1. sz.